

br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 113. sjednici, održanoj 21. januara 2010. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O OZNAKAMA ORIGINALNOSTI I OZNAKAMA GEOGRAFSKOG PORIJEKLA HRANE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

- (1) Pravilnikom o oznakama originalnosti i oznakama geografskog porijekla hrane (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuje se postupak za registraciju oznaka originalnosti i oznaka geografskog porijekla hrane (u daljnjem tekstu: prehrambeni proizvod), sadržaj, oblik i način vođenja Registra oznaka originalnosti i Registra oznaka geografskog porijekla prehrambenih proizvoda (u daljnjem tekstu: registri) i sistem utvrđivanja usklađenosti.
- (2) Odredbe ovog pravilnika ne primjenjuju se na proizvode vinskog sektora, osim na vinsko sirće, niti na jaka alkoholna pića koji su uređeni posebnim propisima.

Član 2.

(Definicije)

Definicije korištene u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **Oznaka originalnosti** je naziv regije, određenog mjesta ili u posebnim slučajevima zemlje koji se koristi za označavanje prehrambenog proizvoda:
 - 1) koji potiče iz te regije, određenog mjesta ili zemlje,
 - 2) čiji kvalitet ili karakteristike, bitno ili isključivo, nastaju pod uticajem posebnih prirodnih i ljudskih faktora određene geografske sredine, i
 - 3) čija se proizvodnja, prerada i priprema u potpunosti odvija u tom geografskom području;
- b) **Oznaka geografskog porijekla** je naziv regije, određenog mjesta ili u posebnim slučajevima zemlje koji se koristi za označavanje prehrambenog proizvoda:
 - 1) koji potiče iz te regije, određenog mjesta ili zemlje,
 - 2) koji ima poseban kvalitet, ugled ili drugo obilježje koje se pripisuje njegovom geografskom porijeklu, i
 - 3) čija se proizvodnja i/ili prerada i/ili priprema odvija u tom geografskom području;
- c) **Geografsko područje** je naziv za područje koje mora biti razdvojeno i jasno definirano na detaljan i precizan način tako da se izbjegne svaka dvosmislenost;
- d) **Generički naziv** je naziv koji je, iako se odnosi na određeno mjesto ili na određenu regiju u kojoj je prehrambeni proizvod originalno proizveden ili stavljen na tržište, postao uobičajen za taj proizvod;
- e) **Homonimi** podrazumijevaju naziv dvije ili više regija ili mjesta porijekla prehrambenog proizvoda koji su jednaki ili gotovo jednaki u pisanom ili govornom obliku;
- f) **Grupa** podrazumijeva svako udruženje proizvođača i/ili preradivača određenog prehrambenog proizvoda (u daljnjem tekstu: udruženje), bez obzira na pravni status koji to udruženje ima;
- g) **Registracija** je zaštita oznake originalnosti ili oznake geografskog porijekla.

Član 3.

(Tradicionalni i historijski nazivi)

- (1) Tradicionalni geografski ili nazivi koji nisu tradicionalno geografski, a koriste se za označavanje prehrambenih proizvoda koji zadovoljavaju uslove iz člana 2. ovog pravilnika smatrat će se oznakama originalnosti i oznakama geografskog porijekla.

Na osnovu člana 17. stav 2. i člana 72. tačka d) Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH",

- (2) Izuzetno od odredbi člana 2. tačka a) ovog pravilnika, geografske oznake koje imaju dokazano tradicionalno obilježje, izuzetan ugled i dobro su poznate, registriraju se kao oznake originalnosti i u slučaju kada sirovine za prehrambeni proizvod potiču iz područja koje je šire ili različito od područja prerade, pod uslovom da:
- je područje proizvodnje sirovina definirano;
 - postoje posebni uslovi za proizvodnju sirovina;
 - postoji sistem inspeksijske kontrole koji osigurava zadovoljavanje zahtjeva navedenih u tački b) ovog stava.
- (3) Oznake iz stava (2) ovog člana morale su prije 1. maja 2004. biti priznate u Bosni i Hercegovini.
- (4) Sirovine iz stava (2) ovog člana odnose se samo na žive životinje, meso i mlijeko.
- (5) Svako ograničenje porijekla sirovina u vezi s geografskim porijeklom mora biti obrazloženo u smislu značenja odredbi iz člana 10. tačka f) alineja 2) ovog pravilnika.
- (6) U odnosu na proizvod životinjskog porijekla označen kao oznaka originalnosti, detaljna pravila o originalnosti i kvalitetu hrane bit će uključena u proizvođačku specifikaciju. Hrana za životinje smatra se originalnom ako je porijeklom s definiranog geografskog područja.

Član 4.

(Generički naziv, naziv koji se ne može registrirati)

- (1) Naziv koji je postao generički ne može se registrirati.
- (2) Pri utvrđivanju da li je neki naziv generički ili ne, uzimaju se u obzir svi faktori, a posebno:
- postojeća situacija u Bosni i Hercegovini i u područjima potrošnje proizvoda;
 - situacija u drugim zemljama;
 - vazeći nacionalni propisi.
- (3) Naziv se ne može registrirati kao oznaka originalnosti ili oznaka geografskog porijekla u slučaju kada je u sukobu s nazivom neke biljne vrste ili životinjske pasmine, te usljed toga može dovesti potrošače u zabludu o stvarnom porijeklu prehrambenog proizvoda.

Član 5.

(Homonimi)

- (1) Naziv koji je u potpunosti ili djelimično homonim nazivu koji je već registriran u skladu s ovim pravilnikom registrirat će se uz odgovarajuće poštovanje lokalne i tradicionalne upotrebe te stvarnog rizika od dovođenja u zabludu potrošača. Posebno:
- neće se registrirati naziv koji je homonim i koji pogrešno upućuje potrošača da proizvod dolazi iz nekog drugog područja, čak i ako je takav naziv tačan u odnosu na stvarno područje, regiju ili mjesto porijekla tih prehrambenih proizvoda;
 - kada se upotrebljava registrirani naziv koji je homonim mora se voditi računa da u praksi postoji dovoljna razlika između homonima koji se registrira kasnije i naziva koji je već upisan u registar, pazeći pritom da se prema proizvođačima postupa na nepristrasan i pravedan način i da se potrošač ne dovede u zabludu.
- (2) Oznaka originalnosti i oznaka geografskog porijekla neće se registrirati ako bi takva registracija, zbog ugleda i dužine vremena u kojem je korištena, mogla dovesti potrošače u zabludu o pravom porijeklu proizvoda.

DIO DRUGI - POSTUPAK ZA REGISTRACIJU

Član 6.

(Tijelo koje provodi postupak za registraciju)

- (1) Postupak za registraciju oznake originalnosti i oznake geografskog porijekla prehrambenog proizvoda pokreće se zahtjevom koji se podnosi Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija).
- (2) Postupak iz stava (1) ovog člana provodi Komisija za registraciju oznaka originalnosti i oznaka geografskog porijekla prehrambenih proizvoda (u daljnjem tekstu: Komisija), koju osniva Vijeće ministara, na prijedlog

Agencije, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

- (3) Komisija je sastavljena od stalnih članova od kojih je najmanje jedan prehrambeni tehnolog, jedan agronom i jedan pravnik i članova koji se mijenjaju zavisno od kategorije proizvoda za koji se traži oznaka originalnosti i oznaka geografskog porijekla.
- (4) Predsjednik Komisije iz stava (2) ovog člana je predstavnik Agencije.

Član 7.

(Poslovi Komisije)

Komisija iz člana 6. stav (2) ovog pravilnika, u roku koji ne bi trebalo da bude duži od 12 mjeseci, obavlja sljedeće poslove:

- razmatra zahtjeve za registraciju oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla prehrambenog proizvoda i predlaže Agenciji donošenje rješenja o registraciji oznake;
- razmatra pristigle prigovore;
- traži, ako je to potrebno, dopunu zahtjeva za registraciju oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla;
- razmatra zahtjeve za naknadnu izmjenu i dopunu specifikacije prehrambenog proizvoda u smislu člana 20. ovog pravilnika;
- razmatra o zahtjevu za pravo upotrebe registrirane oznake originalnosti, odnosno geografskog porijekla.

Član 8.

(Pravo podnošenja zahtjeva)

- (1) Zahtjev za registraciju oznake originalnosti ili oznake geografskog porijekla za pojedini prehrambeni proizvod može podnijeti udruženje proizvođača i/ili prerađivača tog proizvoda iz člana 2. tačka f) ovog pravilnika.
- (2) Pojedini proizvođač i/ili prerađivač, nezavisno od toga da li je fizičko ili pravno lice, može podnijeti zahtjev za registraciju iz stava (1) ovog člana samo ako:
- je u vrijeme podnošenja tog zahtjeva jedini proizvođač, odnosno prerađivač prehrambenog proizvoda za koji je spreman podnijeti zahtjev za registraciju oznake originalnosti ili oznake geografskog porijekla u određenom geografskom području;
 - određeno geografsko područje ima karakteristike koje se značajno razlikuju od karakteristika proizvoda proizvedenih u susjednim područjima.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana pojedino fizičko ili pravno lice koje je podnijelo zahtjev za registraciju oznake predstavlja udruženje u smislu člana 2. tačka f) ovog pravilnika.
- (4) Podnosioci zahtjeva iz st. (1) i (2) ovog člana mogu podnijeti zahtjev za registraciju samo za prehrambene proizvode koje oni proizvode ili prerađuju.
- (5) Podnosioci zahtjeva iz st. (1) i (2) ovog člana, nakon što registriraju određeni prehrambeni proizvod u Bosni i Hercegovini u skladu s ovim pravilnikom, mogu podnijeti zahtjev za registraciju oznake originalnosti i oznake geografskog porijekla na nivou Evropske unije.
- (6) Zahtjev iz stava (5) ovog člana šalje se Evropskoj komisiji direktno ili preko Agencije.

Član 9.

(Sadržaj zahtjeva)

- (1) Zahtjev za registraciju oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla iz člana 6. stav (1) ovog pravilnika sadrži:
- podatke o podnosiocu zahtjeva, odnosno udruženju, te o svakom njenom pojedinom članu, koji je proizvođač, odnosno prerađivač prehrambenog proizvoda za koji se traži oznaka (ime i prezime, odnosno naziv pravnog ili fizičkog lica, punu adresu, odnosno sjedište te matični ili njihov identifikacioni broj, a u slučaju udruženja, i pravni status udruženja);

- b) oznaku originalnosti ili oznaku geografskog porijekla koja se namjerava registrirati;
 - c) statut udruženja;
 - d) naziv certifikacijskog tijela iz člana 24. stav (1) ovog pravilnika koje je podnosilac zahtjeva izabrao za utvrđivanje usklađenosti kvaliteta, te pisanu saglasnost tog tijela o njegovom prihvatanju;
 - e) potvrda o usklađenosti;
 - f) proizvođačku specifikaciju prehrambenog proizvoda;
 - g) punomoć, ako podnosioca zastupa ovlašteni zastupnik ili opunomoćenik;
 - h) potpis podnosioca zahtjeva, zastupnika odnosno opunomoćenika;
 - i) sadržaj zahtjeva u skladu s Aneksom II., koji je sastavni dio ovog pravilnika.
- (2) Zahtjevom se može zatražiti registracija samo jedne oznake originalnosti ili oznake geografskog porijekla.

Član 10.

(Sadržaj proizvođačke specifikacije)

- (1) Da bi bio podesan za registraciju oznake originalnosti ili oznake geografskog porijekla, prehrambeni proizvod mora biti u skladu s proizvođačkom specifikacijom proizvoda (u daljnjem tekstu: specifikacija).
- (2) Specifikacija prehrambenog proizvoda sadrži:
 - a) naziv prehrambenog proizvoda uključujući oznaku originalnosti ili oznaku geografskog porijekla;
 - b) opis prehrambenog proizvoda uključujući, ako je primjereno, sirovine i osnovna fizička, hemijska, mikrobiološka ili organoleptička svojstva prehrambenog proizvoda;
 - c) definiciju geografskog područja i, gdje to primjereno, podatke koji upućuju na usklađenost sa zahtjevima člana 3. stav (2) ovog pravilnika;
 - d) dokaz da prehrambeni proizvod potiče iz određenog geografskog područja navedenog u članu 2. tačka a) ili b) ovog pravilnika;
 - e) opis metode dobivanja prehrambenog proizvoda, i gdje je prikladno, opis autentičnih i nepromjenjivih lokalnih metoda, kao i informacije koje se tiču pakovanja, ako udruženje koje podnosi zahtjev utvrdi i obrazloži da se pakovanje mora obaviti u ograničenom geografskom području kako bi se osigurao kvalitet ili porijeklo ili kontrola;
 - f) detalje koji se odnose na sljedeće:
 - 1) veza između kvaliteta ili karakteristika prehrambenog proizvoda i geografskog porijekla navedenog u članu 2. tačka a) ovog pravilnika, ili
 - 2) u slučaju veze između posebnog kvaliteta, reputacije ili druge karakteristike prehrambenog proizvoda i geografskog porijekla navedeno u članu 2. tačka b) ovog pravilnika;
 - g) naziv i adresa ovlaštenih tijela koja provjeravaju usklađenost s odredbama specifikacije i njihove posebne zadaće;
 - h) bilo koja posebna pravila za označavanje prehrambenog proizvoda koja se odnose na oznaku originalnosti ili oznaku geografskog porijekla;
 - i) sve zahtjeve propisane posebnim propisima.

Član 11.

(Veza)

- (1) Detalji koji se spominju u članu 10. stav (2) tačka d) ovog pravilnika moraju identificirati:
 - a) dobavljače, količine i porijeklo svih isporuka sirovina i/ili primljenih prehrambenih proizvoda;
 - b) primaoca, odredište i količinu prehrambenog proizvoda dobavljača;
 - c) vezu između svake isporuke od ulaza koji se navodi u tački a) ovog stava i svake isporuke iz tačke b) ovog stava.

- (2) Detalji koji se spominju u članu 10. stav (2) tačka f) ovog pravilnika moraju pružiti objašnjenje kako karakteristike određenog geografskog područja utiču na konačan prehrambeni proizvod.
- (3) S obzirom na oznaku porijekla prehrambenog proizvoda, specifikacija će utvrditi:
 - a) detalje o geografskom području na koje se odnosi veza;
 - b) detalje o kvalitetu, ugledu ili karakteristikama prehrambenog proizvoda, bitne ili specifične s obzirom na geografsko porijeklo;
 - c) opis i uzajamno djelovanje između detalja koji se navode u tač. a) i b) ovog stava.
- (4) S obzirom na geografsku oznaku prehrambenog proizvoda, specifikacija će utvrditi:
 - a) detalje o geografskom području na koje se odnosi veza;
 - b) detalje o posebnom kvalitetu, ugledu ili drugim karakteristikama prehrambenih proizvoda pripisivanih određenom geografskom porijeklu;
 - c) opis i uzajamno djelovanje između detalja koji se navode u tač. a) i b) ovog stava.

Član 12.

(Postupak formalnog ispitivanja zahtjeva)

- (1) Komisija utvrđuje potpunost zahtjeva iz člana 6. stav (1) ovog pravilnika u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva.
- (2) Ako je zahtjev nepotpun, podnosilac zahtjeva poziva se da u roku od 15 dana ukloni uočene nedostatke.
- (3) Ako podnosilac zahtjeva u određenom roku iz stava (2) ovog člana ne ukloni uočene nedostatke, Agencija zaključkom odbacuje zahtjev za registraciju oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla prehrambenog proizvoda.
- (4) Ako je zahtjev potpun, obavještenje o zaprimljenom zahtjevu za registraciju oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla prehrambenog proizvoda objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i na web-stranici Agencije, te svako fizičko ili pravno lice može u vezi s određenim zahtjevom uložiti prigovor.
- (5) Objavljivanje iz stava (4) ovog člana uključuje kratki pregled zahtjeva u skladu s Aneksom I., koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 13.

(Prigovor na objavljeni zahtjev)

- (1) Obrazložen prigovor na objavljeni zahtjev za registraciju oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla prehrambenog proizvoda može se podnijeti u roku od šest mjeseci računajući od dana objavljivanja sadržaja zahtjeva u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Prigovor, u roku iz stava (1) ovog člana, može se podnijeti ako:
 - a) zahtjev za registraciju nije u skladu s odredbama člana 2. tač. a) i b) i člana 4. ovog pravilnika, ili
 - b) bi predložena registracija oznake ugrozila postojanje potpuno ili djelimično istovjetne oznake ili žiga ili postojanje proizvoda koji se nalaze na tržištu najmanje pet godina prije dana objavljivanja zahtjeva u "Službenom glasniku BiH" u skladu s članom 12. stav (4) ovog pravilnika, ili
 - c) je oznaka, za čiju je registraciju podnesen zahtjev, po svojoj prirodi generička, o čemu podnosilac mora dostaviti potrebne dokaze.
- (3) Izjava o prigovoru mora biti sastavljena u skladu s Aneksom III., koji je sastavni dio ovog pravilnika.
- (4) Rok za podnošenje prigovora iz stava (1) ovog člana ne može se produžavati.

Član 14.

(Postupak povodom prigovora)

- (1) Komisija iz člana 6. stav (2) ovog pravilnika rješava o prigovoru.

- (2) Ako Komisija utvrdi da prigovor ne ispunjava formalne uslove propisane članom 13. ovog pravilnika, prigovor se zaključkom odbacuje o čemu se obavještava podnosilac zahtjeva i podnosilac prigovora, te se postupak za registraciju nastavlja.
- (3) Ako prigovor ispunjava formalne uslove iz člana 13. ovog pravilnika, Komisija dostavlja prigovor s priloženim dokazima podnosiocu zahtjeva za registraciju i poziva ga da u roku od 30 dana dostavi pisano izjašnjenje o prigovoru.
- (4) Rok za izjašnjavanje na prigovor može se, na zahtjev podnosioca zahtjeva za registraciju, iz opravdanih razloga produžiti za još najviše 30 dana.
- (5) Ako podnosilac zahtjeva za registraciju u propisanom roku ne dostavi izjašnjavanje na prigovor, donosi se rješenje o odbijanju zahtjeva.

Član 15.

(Ispitivanje osnovanosti prigovora)

- (1) Ako se podnosilac zahtjeva za registraciju izjasni na podneseni prigovor, Komisija ispituje osnovanost prigovora u okviru razloga zbog kojih je podnesen.
- (2) Agencija rješenjem odbija zahtjev za registraciju oznake, ako utvrdi da je prigovor osnovan i o tome obavještava podnosioca zahtjeva za registraciju i podnosioca prigovora.
- (3) Agencija rješenjem odbija prigovor ako utvrdi da je prigovor neosnovan i o tome obavještava podnosioca zahtjeva za registraciju i podnosioca prigovora.
- (4) U svrhu razmatranja prigovora, Komisija može zatražiti konsultacije s podnosiocem zahtjeva i podnosiocem prigovora (u daljnjem tekstu: zainteresirane strane) radi postizanja sporazuma.
- (5) Ako zainteresirane strane postignu sporazum u roku od šest mjeseci od dana pozivanja na konsultacije, obavještavaju Komisiju o svim faktorima koji su omogućili da sporazum bude postignut uključujući i njihova mišljenja, u skladu s Aneksom IV., koji je sastavni dio ovog pravilnika.
- (6) Ako postignuti sporazum zainteresiranih strana iz stava (5) ovog člana ne mijenja ili nebitno mijenja sadržaj obavještenja o zaprimljenom zahtjevu iz člana 12. st. (4) i (5) ovog pravilnika, Komisija nastavlja postupak registracije.

Član 16.

(Okončanje postupka i upis u registar)

- (1) Na osnovu provedenog postupka za registraciju i prijedloga Komisije, Agencija donosi rješenje o registraciji oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla prehranbenog proizvoda (u daljnjem tekstu: rješenje o registraciji).
- (2) Danom pravosnažnosti rješenja o registraciji, oznaka se upisuje u odgovarajući registar, a svaki pojedini član udruženja koji je proizvođač, odnosno prerađivač prehranbenog proizvoda s registriranom oznakom upisuje se u odgovarajući registar.
- (3) Registrirana oznaka originalnosti, odnosno oznaka geografskog porijekla objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i na web-stranici Agencije.

Član 17.

(Označavanje)

- (1) Prehranbeni proizvodi s registriranom oznakom originalnosti, odnosno oznakom geografskog porijekla moraju na deklaraciji, pored registriranog naziva, imati vidljiv navod "ZAŠTIĆENA OZNAKA ORIGINALNOSTI", odnosno "ZAŠTIĆENA OZNAKA GEOGRAFSKOG PORIJEKLA".
- (2) Pored stavljanja oznaka iz stava (1) ovog člana, dozvoljen je i slikovni prikaz (logotip) koji karakterizira određeno geografsko porijeklo.
- (3) Prava iz st. (1) i (2) ovog člana obuhvataju i upotrebu oznaka originalnosti, odnosno oznaka geografskog porijekla prehranbenih proizvoda na ambalaži, katalozima, prospektima, oglasima, posterima, pravom trgovca na

korištenje registriranog naziva sa oznakama originalnosti i oznakama geografskog porijekla i drugim oblicima poslovnih i trgovačke ponude.

- (4) Za prehranbeni proizvod s registriranom oznakom originalnosti, odnosno oznakom geografskog porijekla koji se stavlja na tržište Bosne i Hercegovine, deklaracija mora biti napisana na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, a naziv registrirane oznake može biti jedino na jeziku koji je ili je bio korišten kroz historiju da opiše navedeni proizvod u određenom geografskom području.
- (5) Naziv registrirane oznake iz stava (4) ovog člana mora biti napisan u izvornom obliku, a gdje je izvorni oblik na drugom jeziku i pismu, prijevod mora biti napisan zajedno s nazivom u njegovom izvornom obliku.

Član 18.

(Zaštita oznake)

- (1) Registrirana oznaka originalnosti i oznaka geografskog porijekla štiti se od:
 - a) bilo kakve direktne ili indirektno komercijalne upotrebe registrirane oznake za prehranbene proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, kao i onih proizvoda sličnih s proizvodima registriranim pod tom oznakom ili u onoj mjeri u kojoj korištenje oznake iskorištava ugled zaštićene oznake;
 - b) bilo koje zloupotrebe, imitacije ili pozivanja, čak i ako je naznačeno istinito geografsko porijeklo prehranbenog proizvoda ili ako se zaštićenoj oznaci dodaju riječi "stil", "tip", "način", "po postupku", "metod", "kao što se proizvodi u", "imitacija" ili slično;
 - c) bilo koje lažne informacije koje mogu dovesti u zabludu potrošača u odnosu na pravo porijeklo, prirodu ili suštinski kvalitet prehranbenog proizvoda, istaknute na unutrašnjoj ili vanjskoj ambalaži, materijalu ili dokumentu koji se odnosi na proizvod i pakovanje proizvoda u kontejner, koji bi stvorio pogrešan utisak o porijeklu proizvoda;
 - d) bilo kojeg drugog postupka koji može dovesti u zabludu potrošača u odnosu na pravo porijeklo prehranbenog proizvoda.
- (2) Zaštićene oznake ne mogu postati generičke.
- (3) Zabranjuje se upotreba naziva uporedivih prehranbenih proizvoda koji su zaštićeni oznakama originalnosti i oznakama geografskog porijekla hrane u zemljama Evropske unije i drugim zemljama a nisu u skladu s proizvođačkom specifikacijom tih proizvoda.
- (4) Odbit će se zahtjev za registraciju oznake originalnosti i oznake geografskog porijekla prehranbenih proizvoda čija upotreba odgovara situacijama navedenim u stavu (3) ovog člana.

Član 19.

(Sadržaj Registra oznaka)

- (1) U Registar se upisuju sljedeći podaci:
 - a) registarski broj oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla prehranbenog proizvoda;
 - b) naziv prehranbenog proizvoda koji se štiti oznakom originalnosti, odnosno geografskog porijekla;
 - c) kategorija prehranbenog proizvoda utvrđena Aneksom I. ovog pravilnika, te potkategorija prehranbenog proizvoda koji se štiti oznakom originalnosti, odnosno oznakom geografskog porijekla;
 - d) podatke o podnosiocu zahtjeva, odnosno udruženju (naziv udruženja, adresa i zemlja);
 - e) izgled (oblik) oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla, ako je podnosilac zahtjeva ima;
 - f) datum podnošenja zahtjeva;
 - g) datum objavljivanja zahtjeva u "Službenom glasniku BiH";
 - h) prigovor, ako je podnesen (broj, datum, podaci o podnosiocu);

- i) datum donošenja rješenja o registraciji oznake i upisa u Registar te broj rješenja;
 - j) datum objavljivanja registrirane oznake u "Službenom glasniku BiH";
 - k) naziv i adresa certifikacijskog tijela koje obavlja kontrolu.
- (2) Registri iz člana 1. stav (1) ovog pravilnika su javni.
 - (3) Zainteresirano lice može od Agencije zatražiti izvod iz Registara.

Član 20.

(Izmjene i dopune specifikacije)

- (1) Podnosilac zahtjeva već registriranih oznaka može uputiti Agenciji obrazložen zahtjev za izmjenu ili dopunu specifikacije u skladu s Aneksom V., koji je sastavni dio ovog pravilnika.
- (2) Ako se izmjene, odnosno dopune odnose na modernizaciju postojećih ili uvođenje novih tehnologija radi naučnog i tehnološkog razvoja ili promjenu geografskog područja, tražene izmjene i dopune razmatra Komisija, te o svojoj odluci obavještava certifikacijsko tijelo.
- (3) Ako izmjene specifikacije uključuju jednu ili više izmjena, provodi se postupak utvrđen čl. 8., 9., 12., 13., 14. i 15. ovog pravilnika.
- (4) Ako su predložene izmjene specifikacije male, Komisija može predložiti izmjenu bez provođenja postupka iz stava (3) ovog člana.
- (5) Ako se prijedlog za izmjenu specifikacije podnosi iz razloga privremene promjene u specifikaciji, koja je rezultat obaveznih sanitarnih ili fitosanitarnih mjera koje su nametnuli nadležni organi, Komisija može predložiti izmjenu bez provođenja postupka iz stava (3) ovog člana.
- (6) Agencija na osnovu pozitivnog mišljenja Komisije odlučuje o izmjenama, odnosno dopunama specifikacije.
- (7) Izmjena, odnosno dopuna specifikacije objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i na web-stranici Agencije.

Član 21.

(Pravo upotrebe registriranih oznaka)

Pravo upotrebe registriranih oznaka originalnosti ili oznaka geografskog porijekla pripada svim proizvođačima i/ili prerađivačima prehrambenog proizvoda, dok zadovoljavaju uslove određene ovim pravilnikom.

Član 22.

(Postupak upisa novih korisnika registriranih oznaka)

- (1) Postupak za upis novih korisnika registrirane oznake originalnosti ili oznake geografskog porijekla pokreće se podnošenjem zahtjeva Agenciji za pravo upotrebe registrirane oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla.
- (2) Zahtjev za pravo upotrebe sadrži:
 - a) registarski broj oznake originalnosti, odnosno geografskog porijekla prehrambenog proizvoda;
 - b) naziv oznake originalnosti ili oznake geografskog porijekla;
 - c) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime i prezime, odnosno naziv pravnog ili fizičkog lica, punu adresu, odnosno sjedište te njihov matični broj, a u slučaju udruženja, također pravni status udruženja);
 - d) naziv certifikacijskog tijela iz člana 24. stav (1) ovog pravilnika kojeg je podnosilac zahtjeva izabrao za utvrđivanje usklađenosti i kontrolu, te pisanu saglasnost tog tijela o njegovom prihvatanju;
 - e) potvrdu o usklađenosti;
 - f) specifikaciju prehrambenog proizvoda u skladu s članom 10. ovog pravilnika;
 - g) punomoć, ako podnosioca zastupa ovlaštenu zastupnik ili opunomoćenik;
 - h) potpis podnosioca zahtjeva, zastupnika odnosno opunomoćenika.

- (3) Na osnovu pozitivnog mišljenja Komisije, Agencija donosi rješenje o pravu upotrebe registrirane oznake originalnosti, odnosno registrirane oznake geografskog porijekla.
- (4) Danom pravosnažnosti rješenja o pravu upotrebe registrirane oznake originalnosti, odnosno registrirane oznake geografskog porijekla prehrambenog proizvoda, novi korisnik upisuje se u odgovarajući registar.

Član 23.

(Brisanje iz Registra korisnika)

- (1) Na osnovu mišljenja Komisije i/ili na prijedlog certifikacijskog tijela, Agencija donosi rješenje o brisanju korisnika registrirane oznake originalnosti, odnosno registrirane oznake geografskog porijekla iz odgovarajućeg registra, ako se utvrdi da je došlo do kršenja odredbi ovog pravilnika.
- (2) Zahtjev za brisanje iz Registra može zatražiti i bilo koje fizičko ili pravno lice koje ima legitiman interes uz priložen zahtjev s razlogom sastavljen u skladu s Aneksom VI., koji je sastavni dio ovog pravilnika.

DIO TREĆI - SISTEM UTVRĐIVANJA USKLAĐENOSTI I KONTROLA

Član 24.

(Certifikacijsko tijelo)

- (1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije, na osnovu provedenog konkursa, ovlašćuje pravna lica (u daljnjem tekstu: certifikacijsko tijelo) za utvrđivanje usklađenosti proizvodnje, prerade i samog prehrambenog proizvoda sa specifikacijom i provođenje kontrole nad proizvodnjom, preradom i samim prehrambenim proizvodom.
- (2) Popis ovlaštenih certifikacijskih tijela objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
- (3) Nadzor nad radom certifikacijskog tijela provodi Agencija.

Član 25.

(Uslovi koje mora ispunjavati certifikacijsko tijelo)

- (1) Certifikacijsko tijelo, koje provodi kontrolu proizvodnje, odnosno prerade prehrambenih proizvoda mora ispunjavati sljedeće tehničke i organizacione uslove:
 - a) biti akreditirano od Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine ili drugog međunarodnoovlaštenog akreditacijskog tijela prema zahtjevima standarda BAS EN 45011/EN 45011 ili ISO Vodiča 65;
 - b) imati poslovnik kvaliteta koji je odobrila Agencija;
 - c) imati jasne i detaljno razrađene kontrolne tačke i kriterije za ocjenjivanje prehrambenog proizvoda koji nosi oznaku originalnosti, odnosno oznaku geografskog porijekla, prije izdavanja potvrde o usklađenosti;
 - d) imati uspostavljen sistem rješavanja pritužbi u skladu sa standardima iz tačke a) ovog stava;
 - e) biti tehnički osposobljen za provođenje kontrole proizvodnje i prerade prehrambenog proizvoda te mora definirati postupak uzorkovanja;
 - f) pri izdavanju potvrde o usklađenosti biti nezavisno i nepristrasno;
 - g) u radnom ili ugovornom odnosu imati angažirane ekspertne članove sa stručnim referencama zavisno od kategorije prehrambenog proizvoda;
 - h) osigurati zaštitu podataka u skladu s propisima o zaštiti ličnih podataka, kao i zaštitu poslovne tajne.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) tačke a) ovog člana, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije, može ovlastiti certifikacijsko tijelo iz člana 24. stav (1) ovog pravilnika i u slučaju kada tijelo za certifikaciju još nema akreditaciju, ali je pokrenut postupak akreditacije. Certifikacijsko tijelo dužno je dobiti akreditaciju u roku od dvije godine od dana ovlaštenja.

Član 26.

(Zahtjev za utvrđivanje usklađenosti)

- (1) Postupak utvrđivanja usklađenosti prehrambenog proizvoda sa specifikacijom provodi se prije pokretanja postupka registracije oznake originalnosti, odnosno oznake geografskog porijekla i prije pokretanja postupka za upis prava upotrebe registrirane oznake originalnosti, odnosno registrirane oznake geografskog porijekla.
- (2) Zahtjev za provođenje postupka utvrđivanja usklađenosti podnosi se certifikacijskom tijelu.
- (3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana sadrži:
 - a) podatke o podnosiocu zahtjeva, odnosno udruženju, te o svakom njenom pojedinom članu, koji je proizvođač, odnosno prerađivač prehrambenog proizvoda za koji se traži oznaka ili pravo upotrebe registrirane oznake (ime i prezime, odnosno naziv pravnog ili fizičkog lica ili poljoprivrednog porodičnog domaćinstva, punu adresu, odnosno sjedište te njihov matični broj, a u slučaju udruženja također i pravni status udruženja);
 - b) naziv prehrambenog proizvoda uključujući i naziv oznake originalnosti ili oznake geografskog porijekla;
 - c) specifikaciju proizvoda iz člana 10. ovog pravilnika;
 - d) dokaze o zadovoljavanju svih općih ili posebnih uslova higijene u proizvodnji i preradi prehrambenog proizvoda;
 - e) opis unutrašnje kontrole te način vođenja dokumentacije proizvodnje.

Član 27.

(Prva kontrola)

- (1) Na osnovu podnesenog zahtjeva iz člana 26. stav (2) ovog pravilnika, certifikacijsko tijelo prije prve kontrole priprema uputstva za njeno provođenje.
- (2) Nakon provedene kontrole sastavlja se zapisnik koji se dostavlja proizvođaču, odnosno prerađivaču.
- (3) Ako se utvrde nedostaci u proizvodnji ili preradi prehrambenog proizvoda, u zapisniku se zahtijeva njihovo uklanjanje.
- (4) Nakon što se ustanovi da su svi nedostaci uklonjeni, certifikacijsko tijelo izrađuje završni izvještaj.
- (5) Ako je završni izvještaj pozitivan, certifikacijsko tijelo podnosiocu zahtjeva izdaje potvrdu o usklađenosti.

Član 28.

(Kontrola)

- (1) Kontrolu pravnih ili fizičkih lica, koja proizvode ili prerađuju prehrambeni proizvod sa oznakom originalnosti, odnosno oznakom geografskog porijekla, provodi certifikacijsko tijelo u skladu s Planom kontrole.
- (2) Plan kontrole izrađuje certifikacijsko tijelo, prema uputstvima Agencije.
- (3) Plan kontrole odobrava Agencija.
- (4) U proizvodnji se kontrola obavlja najmanje jednom godišnje, ako Planom kontrole nije drugačije određeno.
- (5) Nakon obavljene kontrole, certifikacijsko tijelo je o tome dužno obavijestiti Agenciju i na njen zahtjev dostaviti joj zapisnik o kontroli.
- (6) Ako se kontrolom utvrdi da prehrambeni proizvod više nije u skladu sa specifikacijom, certifikacijsko tijelo predlaže Agenciji da se proizvođač, odnosno prerađivač briše iz registra navedenih u članu 1. stav (1) ovog pravilnika, te o tom postupku certifikacijsko tijelo obavještava fizičko ili pravno lice nad kojim je proveden postupak kontrole.

Član 29.

(Obim proizvodnje)

- (1) Proizvođači, odnosno prerađivači prehrambenih proizvoda koji nose oznaku originalnosti, odnosno oznaku geografskog porijekla dužni su dostaviti podatke o količinama sirovina i izvještaj o količini proizvedenih prehrambenih proizvoda certifikacijskom tijelu u skladu s Planom kontrole.
- (2) Certifikacijsko tijelo dužno je, na zahtjev Agencije, dostaviti sve tražene podatke iz stava (1) ovog člana.

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30.

(Važenje ustanovljenih oznaka)

- (1) Oznake originalnosti i oznake geografskog porijekla koje važe na dan stupanja na snagu ovog pravilnika ostaju na snazi i priznaju se do donošenja rješenja prema odredbama ovog pravilnika.
- (2) Nosioci prava iz stava (1) ovog člana dužni su pokrenuti postupak za registraciju oznake originalnosti i oznake geografskog porijekla prehrambenih proizvoda kao i postupak za upotrebu registriranih oznaka i upis u odgovarajući registar prema odredbama ovog pravilnika najkasnije 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.
- (3) Svaka upotreba oznaka originalnosti i oznaka geografskog porijekla hrane zaštićenih u zemljama Evropske unije, kao izraza uvriježenih u svakodnevnom govoru i kao uobičajeni nazivi za takvu robu u Bosni i Hercegovini, prestat će najkasnije 31. decembra 2013.
- (4) Prehrambeni proizvodi zaštićeni oznakom originalnosti i oznakom geografskog porijekla hrane u zemljama Evropske unije i drugim zemljama mogu se staviti na tržište u Bosni i Hercegovini.

Član 31.

(Troškovi postupka)

Troškove postupka registracije oznake originalnosti i oznake geografskog porijekla snosi podnosilac zahtjeva.

Član 32.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 51/10
21. januara 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Nikola Špirić**, s. r.

ANEKS I.

KATEGORIJE PROIZVODA

1. POLJOPRIVREDNI PROIZVODI NAMIJENJENI ZA LJUDSKU ISHRANU

- Kategorija 1.1. Svježe meso (i iznutrice);
- Kategorija 1.2. Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni, i dr.);
- Kategorija 1.3. Sirevi;
- Kategorija 1.4. Ostali proizvodi životinjskog porijekla (jaja, med, ostali mliječni proizvodi, ne uključujući puter itd.);
- Kategorija 1.5. Ulja i masti (puter, margarin, ulja, itd.);
- Kategorija 1.6. Voće i povrće, žitarice u prirodnom stanju ili prerađeni;
- Kategorija 1.7. Ribe, školjkaši, rakovi i njihovi proizvodi;
- Kategorija 1.8. Ostali proizvodi (začini, itd.);

2. PREHRAMBENI PROIZVODI

- Kategorija 2.1. Pivo;
- Kategorija 2.2. Pića proizvedena od biljnih ekstrakta;
- Kategorija 2.3. Hljev, pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi;
- Kategorija 2.4. Prirodne gume i smole;
- Kategorija 2.5. Senf;
- Kategorija 2.6. Tjestenina;

ANEKS II.

JEDINSTVENI DOKUMENT

o zaštiti oznaka originalnosti i oznaka geografskog porijekla
OZNAKA KOJA SE NAMJERAVA REGISTRIRATI
(zaokružiti):

- a) oznaka originalnosti
- b) oznaka geografskog porijekla

1. UDRUŽENJE/ORGANIZACIJA/POJEDINAC

- 1.1 Naziv:
1.2 Adresa:
Tel:
Faks:
E-pošta:

2. KATEGORIJA PREHRAMBENOG PROIZVODA USKLAĐENA U ANEKSU I. OVOG PRAVILNIKA**3. SPECIFIKACIJA PROIZVODA**

- 3.1 Naziv
3.2 Opis proizvoda
3.3 Sirovina - samo za prerađene proizvode (stanje svih zahtjeva kvaliteta ili ograničenja originalnosti sirovina, stanje opravdanosti za svako takvo ograničenje)
3.4 Hrana za životinje - samo za proizvode animalnog porijekla (stanje svih zahtjeva kvaliteta ili ograničenja porijekla stočne hrane, stanje opravdanosti za svako takvo ograničenje)
3.5 Posebni koraci u proizvodnji koji moraju preuzeti mjesto u identifikaciji geografskog porijekla (stanje opravdanosti za svako ograničenje)
3.6 Posebna pravila u vezi sa sječenjem, rendanjem, pakovanjem i drugo (ako nema, ne popunjavati; stanje opravdanosti za svako ograničenje)
3.7 Posebna pravila u vezi s deklariranjem (ako nema, ne popunjavati; stanje opravdanosti za svako ograničenje)

4. GEOGRAFSKO PODRUČJE

- 4.1 Kratka definicija geografskog područja
4.2 Neposredna povezanost s geografskim područjem
4.3 Posebnost geografskog područja (zahtjev oznake originalnosti uključuje opis svih prisutnih prirodnih i humanih faktora)
4.4 Posebnost proizvodnje
4.5 Klauzulna veza između geografskog područja i kvaliteta ili karakteristika proizvoda za oznake originalnosti ili posebni kvalitet, reputacija ili druge karakteristike za proizvod za oznake geografskog porijekla

ANEKS III.**IZJAVA O PRIGOVORU**

o zaštiti oznaka originalnosti i oznaka geografskog porijekla

1. IME PROIZVODA

(uzeto iz objavljenog "Službenog glasnika BiH")

2. SLUŽBENA OBAVIJEST

(uzeto iz objavljenog "Službenog glasnika BiH")

Broj objaveštenja:
Datum objavljivanja "Službenog glasnika BiH":

3. DETALJI KONTAKTA

Kontakt- lice:
Grupa/organizacija/pojedinac:
ili
Nacionalno tijelo
Odjel:
Adresa:
Telefon/faks:
E-mail:

4. OBRAZLOŽENJE ZA PRIGOVOR

- Ne usklađenost sa uslovima navedenim u članu 2. ovog pravilnika
 Registracija imena bit će suprotna članu 4. stav (3) ovog pravilnika
 Registracija imena bit će suprotna članu 5. stav (1) ovog pravilnika
 Registracija imena bit će suprotna članu 5. stav (2) ovog pravilnika
 Registracija će izlagati opasnosti opstanak imena, zaštićenog znaka ili proizvoda u smislu člana 13. stav (2) tačka b) ovog pravilnika

- Ime predloženo za registraciju je generičko u smislu člana 13. stav (2) tačka c) ovog pravilnika

5. DETALJI PRIGOVORA

Dostaviti izjavu o razlozima i opravdanosti za prigovor. Dostaviti objašnjenje legitimnog interesa prigovarača, osim ako prigovor nije na državnom nivou, kada se ne određuje legitimni interes. Izjava prigovora treba biti potpisana i datirana.

ANEKS IV.**OBAVJEŠTENJE O KRAJU KONSULTACIJA PRATEĆE PRIGOVORNE PROCEDURE****1. IME PROIZVODA**

(uzeto iz objavljenog "Službenog glasnika BiH")

2. SLUŽBENO OBAVJEŠTENJE

(uzeto iz objavljenog "Službenog glasnika BiH")

Broj objaveštenja:
Datum objavljivanja "Službenog glasnika BiH":

3. REZULTAT KONSULTACIJA

3.1 Sporazum je postignut s pratećim prigovaračima: (dodatak kopije dokumenta)

3.2 Sporazum nije postignut s pratećim prigovaračima:

4. SPECIFIKACIJA PROIZVODA I POJEDINAČNI DOKUMENT

4.1 Specifikacija je dopunjena

DA NE

Ako je odgovor DA, dodatak opis dopune

4.2 Pojedinačni dokument (ili sadržaj specifikacija) je dopunjen

DA NE

Ako je odgovor DA, dodatak kopije ili dopunjen dokument

5. DATIRANJE I POTPIS

Ime:
Odjel/organizacija:
Adresa:
Telefon /faks:
E-mail:

ANEKS V.**DOPUNA ZAHTJEVA O ZAŠTITI OZNAKA ORIGINALNOSTI I OZNAKA GEOGRAFSKOG PORIJEKLA**

u skladu s članom 20. ovog pravilnika

1. REGISTRIRANO IME (zaokružiti):

- a) oznaka originalnosti
b) oznaka geografskog porijekla

2. ZAGLAVLJE U SPECIFIKACIJI PROIZVODA POD UTICAJEM DOPUNE

- ime proizvoda
 opis proizvoda
 geografsko područje
 dokaz porijekla
 metod proizvodnje
 veza
 označavanje
 važeći nacionalni zahtjevi
 ostalo

3. TIP DOPUNE

- Dopuna standardnog sadržaja ili sadržaja lista
 Dopuna specifikacije registracije oznake originalnosti ili oznake geografskog porijekla za koji nijedan standardni sadržaj nije bio izdat
 Dopuna specifikacije na izmjene za objavljivanje u jedinstvenom dokumentu prema članu 20. stav (4) ovog pravilnika
 Privremena dopuna specifikacije koja je rezultat nametanja obaveznih sanitarnih i fitosanitarnih mjera od nadležnih organa prema članu 20. stav (5) ovog pravilnika

4. DOPUNA

(za svaki označeni kvadratić ovog aneksa, osigurati kratko objašnjenje svake dopune. Dati također izjavu tumačenja legitimnog interesa grupe podnosioca dopune).

5. NADogradnja JEDINSTVENOG DOKUMENTA

(ako je potrebno)

(koristiti Aneks II. ovog pravilnika)

6. POZIVANJE NA OBJAVLJIVANJE SPECIFIKACIJE**ANEKS VI.****ZAHTJEV ZA BRISANJE IZ REGISTRA**

U skladu s članom 23. stav (2) ovog pravilnika

1. REGISTRIRANO IME (zaokružiti):

a) oznaka originalnosti

b) oznaka geografskog porijekla

2. REGISTRIRANO IME PREDLOŽENO ZA BRISANJE IZ REGISTRA**3. TIP PROIZVODA (IZ ANEKSA I. OVOG PRAVILNIKA)****4. LICE ILI TIJELO KOJE JE UPUTILO ZAHTJEV ZA BRISANJE IZ REGISTRA**

Ime:

Adresa:

Priroda legitimnog interesa u izradi zahtjeva:

(priložiti izjavu objašnjavajući legitimni interes lica ili grupe koja predlaže brisanje iz Registra)

5. RAZLOZI ZA BRISANJE IZ REGISTRA

(priložiti izjavu postojanja razloga i opravdanosti brisanja registracije imena)